

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000369822

Datum
21 juni 2023

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan
Van

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DGOBDR

nota

Beantwoording Kamervragen over de uitspraak van
Gerechtshof 's-Hertogenbosch over de forse verhoging
van de forensenbelasting in 2020.

Aanleiding

Op 13 juni 2022 zijn aan u en de staatsecretaris van Financiën schriftelijke vragen gesteld door de leden Idsinga en Grevink (beiden VVD) over de uitspraak van Gerechtshof 's-Hertogenbosch over een (forse) verhoging van de forensenbelasting in de gemeente Gulpen-Wittem 2020.

Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan met de beantwoording van de Kamervragen, deze te ondertekenen en te laten verzenden.
- De forensenbelasting behoort tot uw taakveld behoort, de staatssecretaris van Financiën heeft geen directe of indirecte betrokkenheid, dit is ook ambtelijk afgestemd met het ministerie van Financiën.

De beantwoording is ambtelijk afgestemd met Financiën, met CZW en DenB.

Kern

- In de Kamervragen wordt ingegaan op een uitspraak van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch over een opgelegde aanslag forensenbelasting.
- De gemeenteraad van de gemeente Gulpen-Wittem heeft bij amendement het tarief forensenbelasting voor het belastingjaar 2020 verdubbelt ten opzichte van het belastingjaar 2019. Daarbij kan worden opgemerkt dat overweging voor de raad was aan te sluiten bij de tariefstelling in de buurgemeente Eijsden-Margraten.
- De kamervragen gaan over de vraag of u het er mee eens bent dat gemeenten middels de forensenbelasting inkomensbeleid voeren, dat de provincie hierop toezicht zou moeten houden en dat er wettelijke grenzen aan de tariefverhoging zouden moeten worden gesteld.
- In uw beantwoording geeft u aan dat het niet aan u is om een oordeel te geven over de wijze waarop de gemeentelijke verordening en de daarop gebaseerde aanslag tot stand is gekomen en/of de rechtelijke uitspraak daarover.
- Verder geeft u in uw beantwoording aan dat de Gemeentewet kaders aan de gemeentelijke autonomie geeft, de gemeentelijke politiek en in voorkomende gevallen toetsing door de onafhankelijke rechtspraak in uw ogen voldoende democratische en rechtstatelijke waarborgen bieden:
 - De gemeente wordt geacht zich bij invoering van een belastingverordening te houden aan de Gemeentewet waaronder artikel 219 lid 2 waarin het verbod op heffen naar draagkracht is vastgelegd en u zo nodig passend zal interveniëren.

- Bij de vaststelling van een belastingverordening door een gemeente ook burgers, ongeacht of ze in de desbetreffende gemeente wonen, ook zelf gebruik kunnen maken van de mogelijkheden tot inspraak.
 - Tot slot kan een onafhankelijke rechter in een zaak tegen een belastingaanslag door middel van exceptieve toetsing, zoals in deze zaak is gebeurd, ook de belastingverordening zelf toetsen aan de wettelijke eisen en de algemene rechtsbeginselen.
- Ten aanzien van het tarief is uit de uitspraak af te lezen dat er in deze zaak sprake is van een ongelukkige samenloop van omstandigheden
- De leden vragen of u overweegt wettelijke begrenzing aan de tarieven te stellen. Uw antwoord daarop is dat uws inziens de Gemeentewet die kaders aan de gemeentelijke autonomie geeft, de gemeentelijke politiek en in voorkomende gevallen toetsing door de onafhankelijke rechtspraak voldoende waarborgen bieden.

Onze referentie
2023-0000369822

Datum
21 juni 2023

Toelichting

- Forensenbelasting wordt geheven over het ter beschikking staan van een woning gedurende 90 dagen per jaar terwijl men niet is ingeschreven als bewoner.
- De veronderstelling dat door de gemeente Gulpen-Wittem sprake is van het (op verboden wijze) heffen op basis van draagkracht is niet uit de uitspraak te lezen. De letterlijke formulering van het gerechtshof luidt: "De gemeente heeft daarmee zijn (ruime) bevoegdheid om forensenbelasting te heffen niet gebruikt voor een ander doel dan waarvoor die is gegeven. Verder is evenmin sprake van strijd met andere algemene rechtsbeginselen."
- Uit de uitspraak is wel te lezen dat de belastingplichtige in deze individuele zaak is geconfronteerd met een fors hogere belastingaanslag dan de jaren daarvoor en geen mogelijkheid had de gestegen kosten op enigerlei wijze te dekken. De woning mag namelijk niet verhuurd worden en door persoonlijke omstandigheden kon de belastingplichtige ook niet naar de betreffende woning verhuizen.
- Het gerechtshof heeft in deze specifieke zaak geconcludeerd dat er voor deze belastingplichtige sprake is van een buitensporige last en heeft de aanslag verlaagd naar het niveau van 2019, waar belastingplichtige wel mee akkoord was gegaan.
- Juridisch betreft het een individuele beoordeling van de hoogte van een opgelegde belastingaanslag door de onafhankelijke rechter.
- Het begrenzen van de tarieven vraagt een wetswijziging omdat de Gemeentewet geen grondslag biedt om bij lagere regelgeving grenzen te stellen aan de hoogte van de forensenbelasting.
- Eventuele beperking van deze belastingheffing zal voor gemeenten financiële gevolgen hebben die het rijk in beeld zal moeten brengen en waarvan moet worden aangegeven hoe deze worden ondervangen (Financiële-verhoudingswet artikel 2).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beantwoording kamervragen over de uitspraak van Gerechtshof 's Hertogenbosch	
2	Schriftelijke Vragen BZK 2023Z10719 van 13 juni 2023	
3	Uitspraak Gerechtshof 's Hertogenbosch ECLI_NL_GHSHE_2023_247	

Onze referentie

2023-0000369822

Datum

21 juni 2023